

[Formanden]

folkettinget en *skriftlig redegørelse om Det centrale Uddannelsesråds rapport: U 90.*

(Redegørelse nr. X).

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 23. maj 1978 om Det centrale Uddannelsesråds rapport: U 90.

(Redegørelse nr. X).

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Indledning.

Den rapport om vore uddannelser, som nu foreligger for folkettinget og offentligheden, er blevet til med sigte på at danne grundlag for en debat om de kommende års uddannelsespolitik. Det centrale Uddannelsesråd har med rapporten om vort uddannelsessystem frem til 1990erne ud fra et helhedssyn fremsat en række uddannelsespolitiske ideer og forslag, som nu skal debatteres og eventuelt senere omsættes i praktisk politik. Rapporten er således et oplæg, som gerne skulle efterfølges af en folkelig debat og af politiske vurderinger og beslutninger.

Formålet med redegørelsen i folkettinget.

Regeringen har fundet det ønskeligt at give folkettinget en orientering om U 90. Vi har ikke før haft et sådant materiale til rådighed, idet den tidligere planlægning på uddannelsesområdet enten kun har vedrørt en del af uddannelserne eller har været led i en hovedsagelig økonomisk orienteret planlægning. Hvad enten man nu er kritisk eller rosende over for rapporten, repræsenterer den et forsøg ikke alene på et helhedssyn på vore uddannelser, men også på en vurdering af deres rolle i samfundsudviklingen.

Behovet for U 90.

En oversigt over hele vort uddannelsessystem og en samlet vurdering af dets problemer har vi hidtil savnet. Uddannelserne må ses i indbyrdes sammenhæng og som et hele, hvad angår den enkeltes livslange uddannelsesforløb. Og de må ikke mindst ses i sammenhæng med samfundsudviklingen.

Værdien af en fremtidsorienteret rapport som U 90 ligger i, at uddannelse er et spørgsmål om at dække behovet for viden og kunnen lagt ud i fremtiden. Derfor har man i U

90 opstillet forudsætninger om samfundsudviklingen frem til 1990erne. Denne udvikling kan vi i mange henseender ikke forudse, men vigtige træk er sandsynlige. Ikke mindst vil kundskabsmængden blive forøget og medføre krav til uddannelserne bl. a. med hensyn til udvælgelsen af undervisningsstoffet og de pædagogiske metoder. Samtidig er det sandsynligt, at kravene til de unges og de ældres almene orientering om samfundsforholdene vil vokse.

Der ser ud til at være to fremtrædende tendenser: På den ene side øges kundskabsmængden og behovet for specialisering – vi hører jævnligt om ledige job, som trods arbejdsløsheden ikke kan besættes, fordi ansøgerne savner de specielle kvalifikationer, som kræves. På den anden side stilles øgede krav til almen viden. Meget tyder på, at vi er på vej til et samfund, hvis vi ikke gør noget ved problemet, hvor A-mennesker er højt uddannede – og højt gagerede – specialister, mens B-mennesker er rutinearbejdere, der snævert set kun har behov for kort uddannelse. Regeringen agter at modarbejde denne klassificering af mennesker og vil derfor stille krav til uddannelserne, især om øget almen orientering om samfund og kultur. Dette problem er et af hovedemnerne i U 90.

Det centrale Uddannelsesråd – flertals- og mindretalsopfattelser.

I maj 1975 opfordrede jeg Uddannelsesrådet til at udarbejde en rapport om hele vort uddannelsessystem set i et fremtidsperspektiv. Synspunkterne i U 90 er rådets egne, og i parentes bemærket var Uddannelsesrådet allerede etableret, da jeg blev minister første gang.

I Uddannelsesrådet er repræsenteret et bredt udsnit af samfundsinteresser. Det består af 10 personligt udpegede medlemmer, indbefattet formanden, 4 formænd for sektoruuddannelsesrådene og 10 repræsentanter for en lang række organisationer, herunder arbejdsmarkedets hovedorganisationer og organisationer repræsenterende lærere, elever og studerende. Flere af de personligt udpegede medlemmer er oprindelig beskikket af de tidligere undervisningsministre Knud Heinesen og Tove Nielsen.

Ikke mindst repræsentationen af forskellige samfundsinteresser har ført til, at der i